

ULUSLARARASI İLİŞKİLER KAVRAMLARI

Kubilay BUYRUK*

Dünya Ahıska Türkleri Birliği: 2010 yılında kurulmasına karar verilen bir sivil toplum örgütüdür. Genel amacı dünyanın neresinde olursa olsun Ahıskalı Türklerin haklarını savunmak, yaşadıkları zulümleri ve acıları tüm dünyaya duyurmaktır. Ahıskalı Türklerin kimlik, kültür gibi kavramları koruyabilmelerini sağlamak ve bu kültürü dünyaya tanıtmak amacı edinmiştir. Ahıskalı Türklerin ekonomik, kültürel ve sosyal durumlarını iyileştirmek için konferans, duyuru ve bildiri yapar. Çeşitli dergiler, yayınlar yaparak, belgeseller hazırlayarak Ahıskalı Türklere fayda sağlama amacı güden bir kuruluştur.

Küreselleşme: Dünyanın neresinde olursa olsun bir kültür, durum veya bir olayın tüm dünyaya yayılmasıdır. Küreselleşme dünyaya bir hız kazandırmıştır. Artık olay veya durumlar hemen öğrenilir hale gelmiş, gizli saklı bir durum kalmaz olmuştur. Bu durum devletler arasında güvensizliği arttırmıştır fakat bir yandan da gelişen bu dünya düzeninde müttefik arayışına sokmuştur. Devletlerarası sınırlar şeffaflaşmış, ulus devlet anlayışı zayıflamış ve mikro milliyetçilik artmıştır. Çok uluslu şirketler kurulmuş klasik bir tabir ile dünya küresel bir köy haline gelmiştir.

Tröst: Birçok işletmenin tek bir işletme haline gelmesidir. Kendi ekonomik, iktisadi ve teknik güçlerini birleştirerek, hukuksal bağımsızlığına kaybedip tek bir işletme haline gelmesidir. Küreselleşmenin artmasıyla beraber tröstlerde artmıştır. Birçok şirket artık tek bir elden yönetilmektedir. Tröstler ikiye ayrılır; yatay ve dikey. Yatay tröstlerde birleşen işletmelerin faaliyet alanları benzerlik gösterir. Dikey tröstler daha çok birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Tröstler ekonomiye egemen olarak piyasaları değiştirebilirler.

Konstrüktivizm(sosyal inşacılık): Postpozitivist bir teoridir. Diğer uluslararası ilişkiler teorilerinden farklı olarak neden sonuç ilişkisi üzerinde durmaz ve 'nasıl' sorusuna cevap arar. Sosyolojik bir dönüşür. Birey ve topluma önem verir. Modern ve postmodern olarak ikiye ayrılır. Realizmde sistem ve devlet üzerine konuşulurken, konstrüktivizm de sosyal yapı ve birim üzerinde konuşulur.

Exaequo et bono(Hakkaniyet): Uluslararası mahkemelerin karar alırken uydukları adalet ve doğruluk ilkesidir. Bir mahkeme kendisine başvuru olan bir olayın çözümünde hakkaniyet ilkesine göre hareket etmelidir. Karar verirken bu hakkaniyet çerçevesinde karar verilmelidir. Özellikle mahkemeler arasında olağan veya olağanüstü yetki ayrımı yapılmaya başlanılmasından beri bu ilke önem kazanmıştır. Bir mahkemenin hakkaniyet uygulayarak karara varması olağanüstü yetki olarak adlandırılmıştır. Uluslararası Adalet Divanı Statüsünün 38. maddesine göre bu ilke ancak taraflar arasında bir uzlaşma varsa kullanılabilirliği belirtilmiştir.

---

*Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Üçüncü Sınıf Öğrencisi, Uluslararası İlişkiler Öğrenci Dergisi Baş Editörü